

Biomechanika

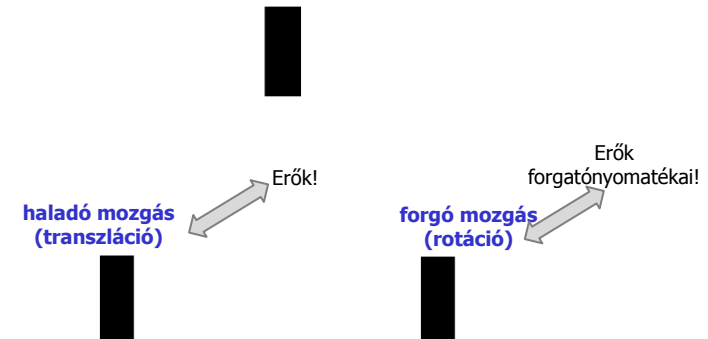

Fogorvosi anyagtan fizikai alapjai 13.

1

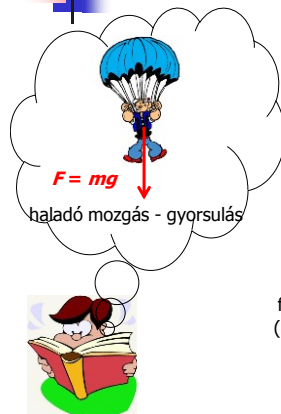
Mozgásfajták

összetett mozgás
= haladó mozgás + forgó mozgás

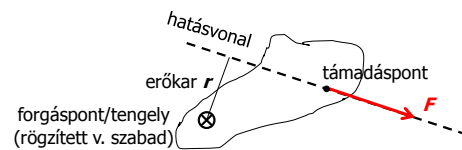

2

Erő és forgatónyomaték

Kiterjedt merev test esetén: forgás is lehetséges, (akkor is, ha haladó mozgás nincs), ha van forgatónyomaték

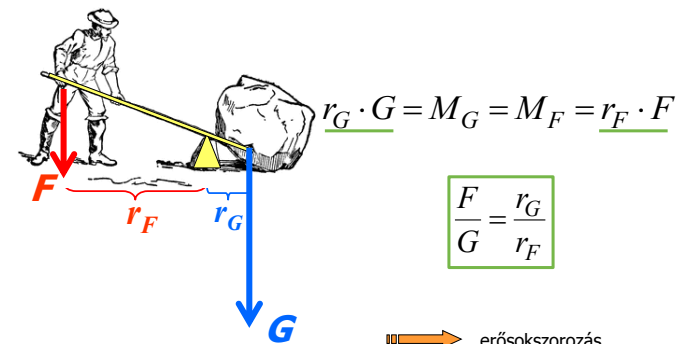
Forgatónyomaték (M):

$$M = r \cdot F \quad (\text{Nm})$$

3

Merev test statikája – egyensúly. Emelő

$$\text{egyensúly} \Leftrightarrow \sum \vec{F}_i = 0 \text{ és } \sum M_i = 0$$

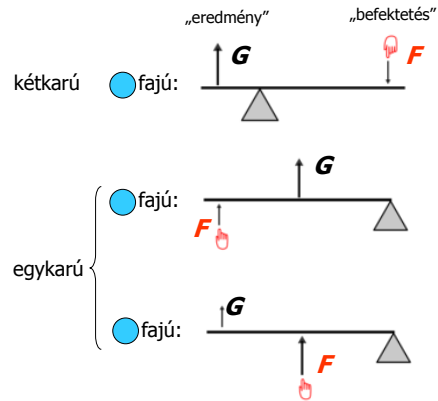

$$\frac{F}{G} = \frac{r_G}{r_F}$$

erőszorzás
(vagy más)

4

Emelő típusok

5

Példák emelőre

6

Emelők a fogászatban

7

Erőpár, erőrendszer helyettesítése

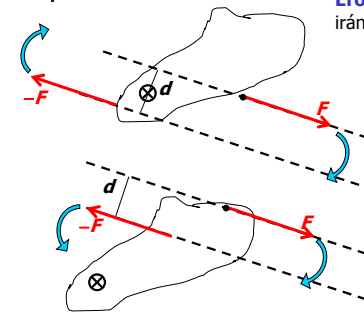
Erőpár: két, azonos nagyságú, de ellentétes irányú és nem azonos hatásvonalú erő

Eredő erő: 0

Erőpár eredő forgatónyomatéka (M):

$$M = d \cdot F$$

(független a vonatkoztatási ponttól)

→ „erőpár = forgatónyomaték”

Bármely erőrendszer helyettesíthető egy erővel és egy erőpárral (forgatónyomatékkal).

8

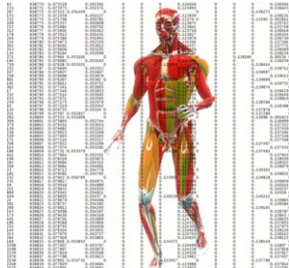
Erők és forgatónyomatok a szervezetben

Külső erők:

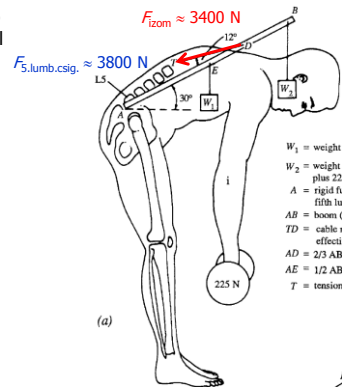
- nehézségi erő – súlyerő
- kontaktus más testekkel

Belső erők:

- izomkontrakcióból
- folyadék áramlásból
- ozmotikus nyomásból

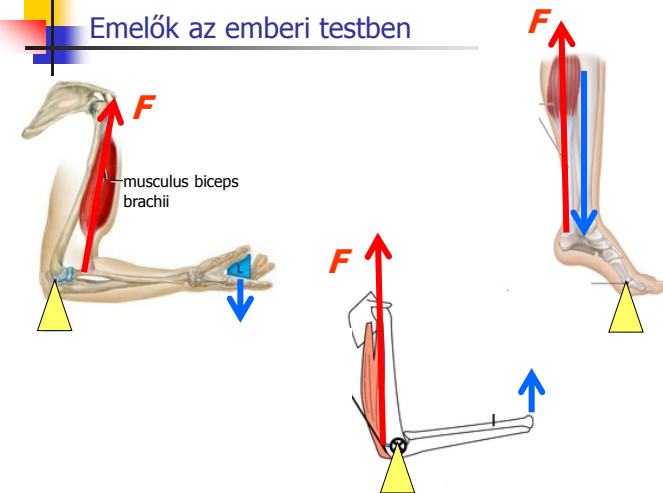
<http://www.motekmedical.com/products/hbm/>

$F \approx 0 - 6000 \text{ N}$

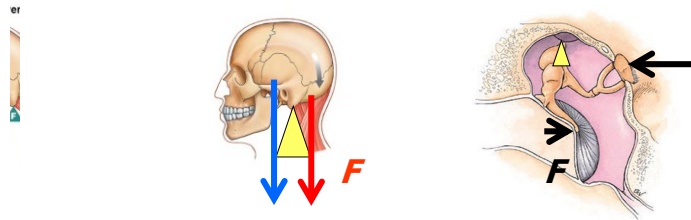
9

Emelők az emberi testben

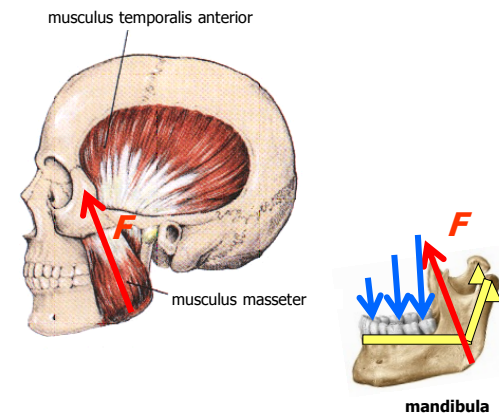

10

A mandibula mint emelő

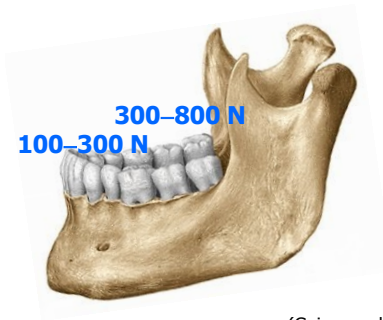

11

12

A rágóerők nagysága

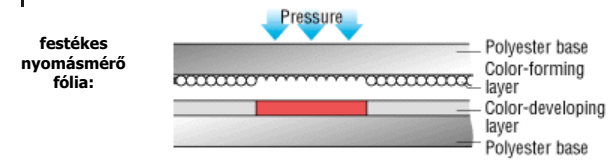

(Guinness: humán - 4000 N)

13

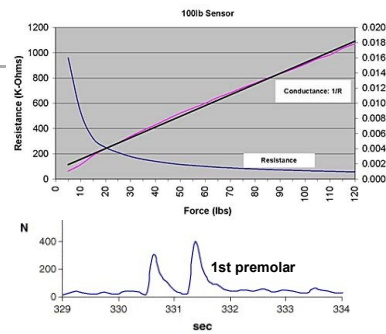
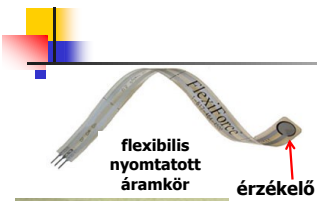
A rágóerők mérése

piezoelektromos szenzor:

14

egyéb
(szubjektív)
módszerek:

15

Nyomásértékek rágásnál

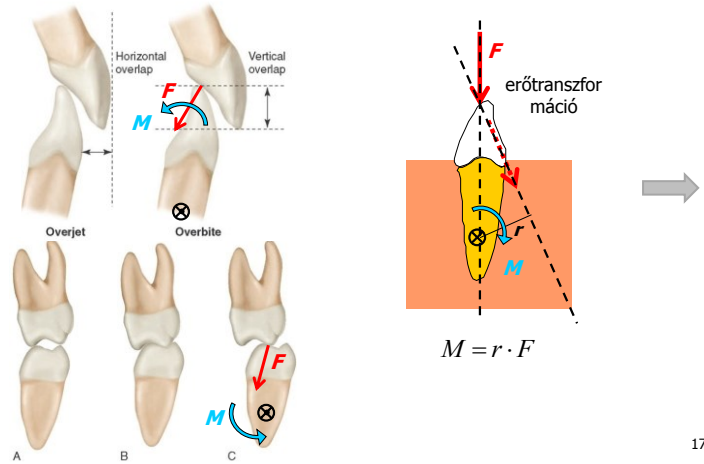

$p \leq 300 \text{ MPa}$!

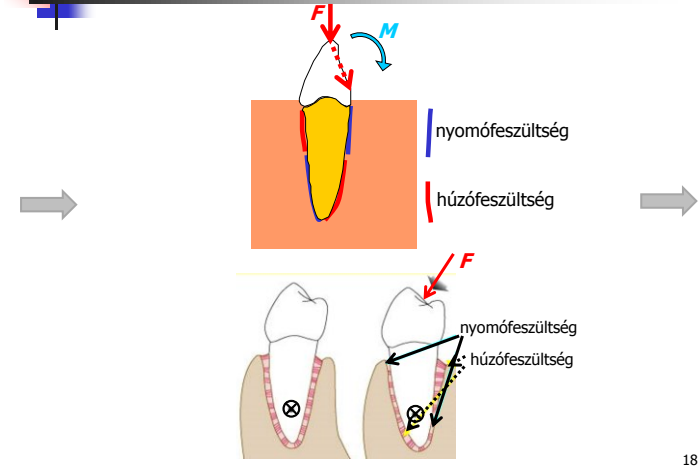

16

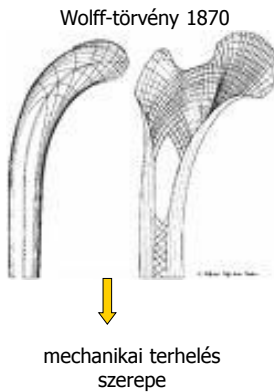
Rágóerők forgatónyomatéka

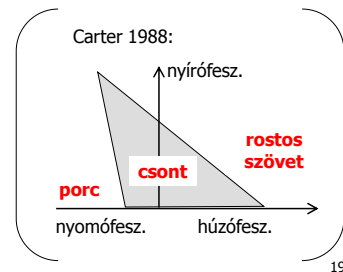
A forgatónyomaték következménye

Csontátépülés (remodeling)

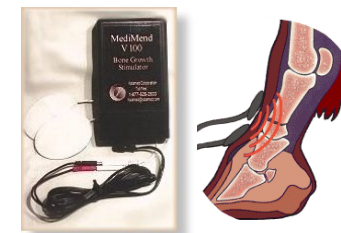
nyomófeszültség \Rightarrow leépülés
húzófeszültség \Rightarrow felépülés

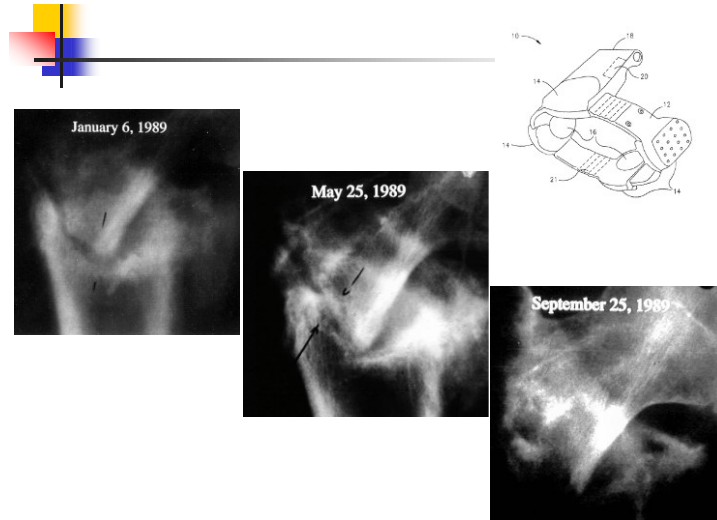

Csontátépülés mechanizmusa

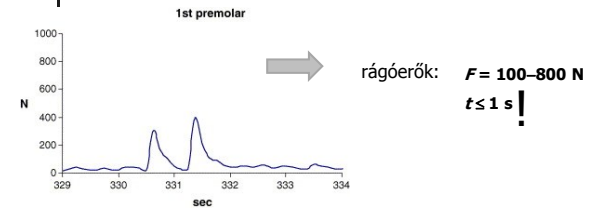
mechanikai terhelés
 \downarrow
elektromos jel
(piezoelektromos/áramlási potenciál)
 \downarrow
osteogenesis szabályozása
 \downarrow
mechanikai adaptáció

Elektromos terek alkalmazása
csontgyógyulás serkentésére:

A rágóerő átvitele a csontszövetre

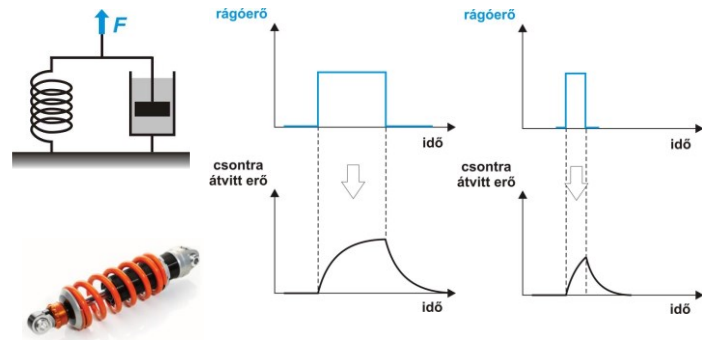

Ha a rágóerő tartósan hatna:

- 3-5 másodperc \Rightarrow fájdalom
- \approx óra \Rightarrow szöveti károsodás
- 7-14 nap \Rightarrow a fog kilazulása

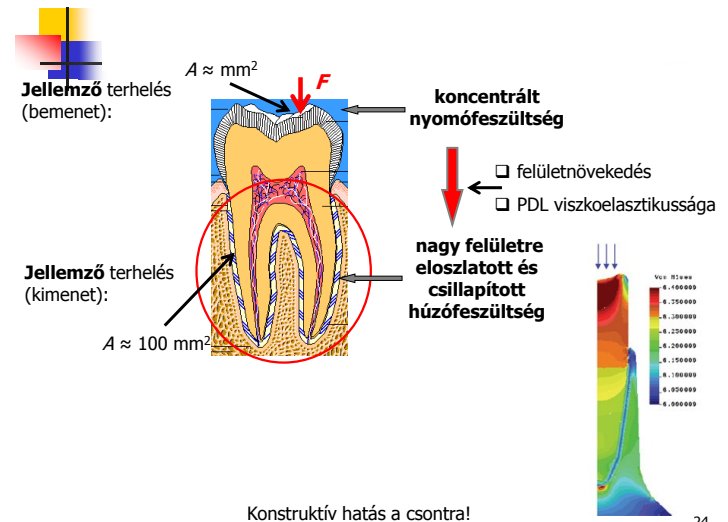
22

A pdl viszkoelaszticitása

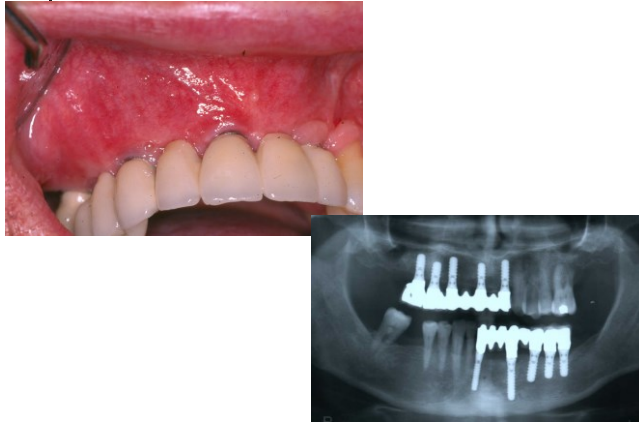
2016. 11. 25.

Semmelweis Egyetem FOK Nyílt
Nap

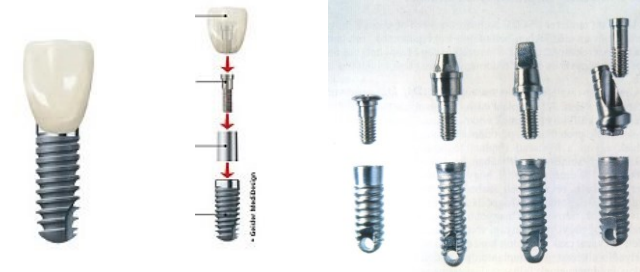
24

Az implantológia fizikai alapjai

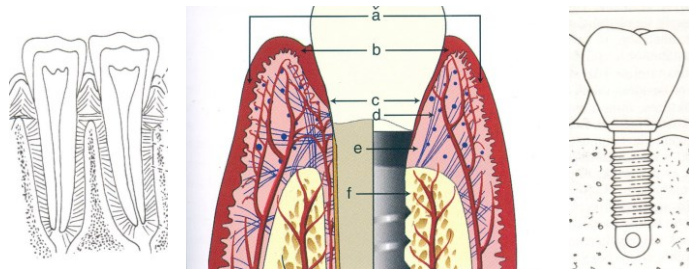
25

Csavarimplantátumok

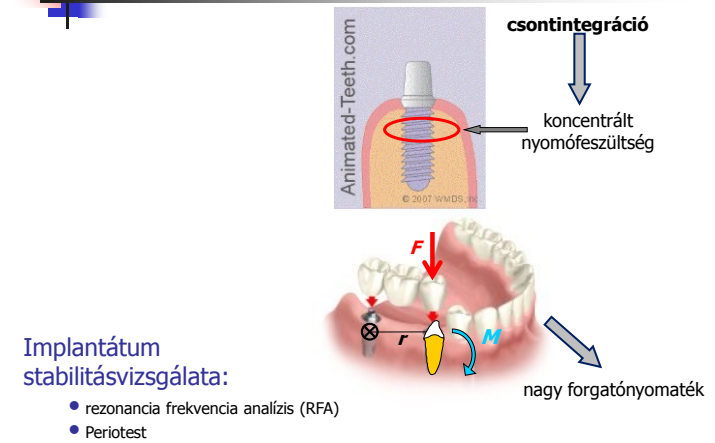
26

Fog vs. implantátum

27

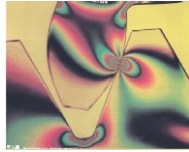
Implantátum erőátvitel

28

Fizikai vizsgálati módszerek feszültségeloszlásra

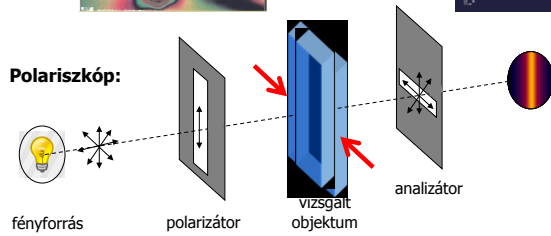
- feszültségoptikai mérések

- véges elem analízis

Polariszkóp:

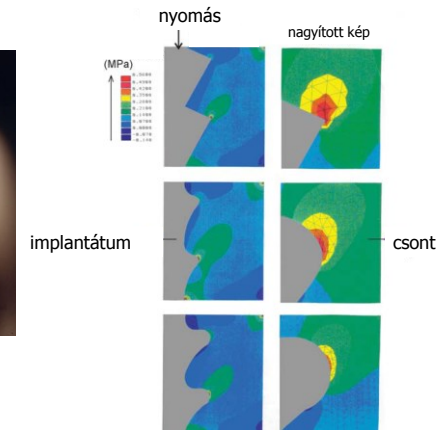
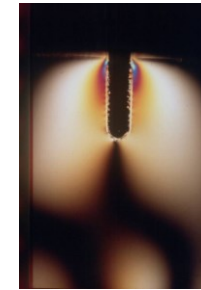

29

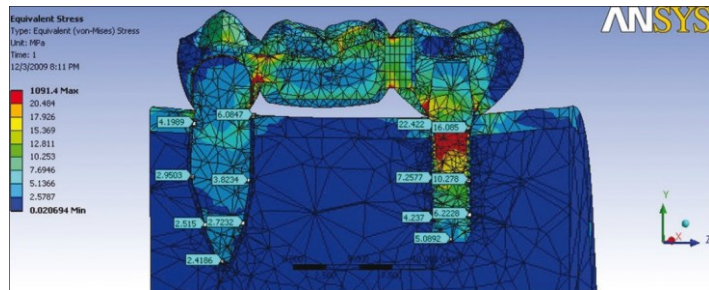
Feszültségeloszlás implantátumoknál

Véges elem analízis:

Feszültségoptika:

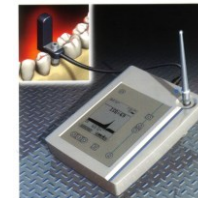
30

31

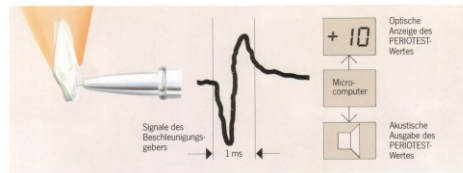
Implantátum stabilitásának vizsgálata

- Rezonanciafrekvencia analízis (RFA)

32

• Periotest

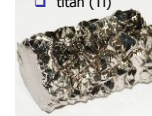

33

Implantátumok anyaga

fémek

- titán (Ti)

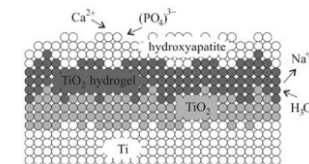
- titánötvözetek (pl. Ti-6Al-4V)
- kobaltötvözetek (Co-Cr-Mo)

kerámiák

- alumínium-oxid
- cirkon (cirkónium-dioxid)
- HAP
- bioüvegek

kerámia bevonatú fémek

34